

Älmhults kommun

Rektorn vid Diö skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Diö skola
i Älmhults kommun

Tillsyn i Diö skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Älmhults kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Diö skola besöktes av Skolinspektionen den 4 och 5 juni 2014.

Fakta om skolenheten

Diö skola ligger omkring 15 kilometer norr om centralorten Älmhult. Skolan leds av en rektor som också är rektor för Liatorps skola och fritidshemmen vid båda skolorna. På Diö skola finns totalt 114 elever, varav 11 i förskoleklass. Eleverna i förskoleklassen och årskurs 1 undervisas i en grupp medan årskurserna 2–6 undervisas i åldershomogena klasser. Lärarna är indelade i två arbetslag, F–3 och 4–6, som leds av formellt utsedda arbetslagsledare. Någon förstelärare finns inte på Diö skola. En omorganisation i kommunen inför läsåret 2013/2014 innebar att Diö skola, som tidigare var en F–9-skola, blev en F–6-skola. Undervisningen i moderna språk för årskurs 6 sker på Linnéskolan i Älmhult.

Nationell statistik visar att alla eller nästan alla elever i årskurs 6 nådde betygen A–E i samtliga ämnen 2013. Den högsta genomsnittliga betygspoängen hade matematik (14,7) och den näst högsta hade kemi (14,3) medan teknik hade den lägsta (11,4). Några betygsskillnader mellan flickor och pojkar kan inte utläsas av den nationella statistiken eftersom elevantalet är för lågt. Skolan redovisar andel elever i årskurs 5/6 som nått de nationella målen/kunskapskraven i respektive ämne under perioden 2009–2013. I nästan alla ämnen är trenden att resultaten förbättras. Undantagen är fysik, där 96 procent av eleverna nådde kunskapskraven år 2013 mot 100 procent alla de tidigare åren och engelska där 93 procent nådde kunskapskraven år 2013. Engelska är för övrigt det ämne som har sämst resultat över tid, med den lägsta noteringen år 2009 (67 procent).

För årskurs 3 redovisar skolan resultat i svenska och matematik för perioden 2009–2013. I svenska varierar resultaten mellan 86 och 100 procent av eleverna som nått de nationella målen/kunskapskraven. Lägst var resultaten år 2011 (86 procent) och år 2013 (87 procent). I matematik nådde 100 procent de nationella målen/kunskapskraven åren 2010–2012 medan 90 procent gjorde det 2009 och 87 procent år 2013. I naturorienterande ämnen redovisar skolan att samtliga elever nådde kunskapskraven år 2012 och 2013.

Helhetsbedömning

Verksamheten vid Diö skola har det senaste läsåret, enligt samtliga intervjuer, präglats av den omorganisation som genomfördes inför höstterminen 2013. Att årskurserna 7–9 flyttades till Linnéskolan skapade oro och turbulens bland

både elever och lärare. Rektor beskriver ett intensivt arbete med att få den nya organisationen och rutiner att fungera samt att skapa en god lärandemiljö för eleverna. Lärare och rektor ger uttryck för att de nu, vid läsårets slut, kan se att arbetet börjar ge resultat. Tillsynen visar emellertid att ytterligare insatser måste göras för att skapa studiero för eleverna. Lärarna måste även förbättra sin samverkan i arbetet med att nå utbildningsmålen. De måste individanpassa undervisningen betydligt mera och även se till att elever som lätt når kunskapskraven får ytterligare stimulans och utmaningar för att nå ännu längre i sin kunskapsutveckling. Elevinflytande, som är ett prioriterat område i årets systematiska kvalitetsarbete på skolan, måste utvecklas så att eleverna får ett reellt inflytande på undervisningen. Skolan har en positiv trend i kunskapsresultaten men för att nå ännu högre resultat behöver man bland annat analysera varför engelska är det ämne som över tid visar lägst resultat i årskurs 6.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Älmhults kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 14 november 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Älmhults kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att lärarna tar hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska lärarna samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen. De ska ta hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Lärarna ska även ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor visar att lärarna inte samverkar med varandra i tillräckligt hög grad i arbetet för att nå utbildningsmålen. Rektorn säger att lärarna är vana, sedan tidigare klasslärarsystem, att arbeta ensamma med sin klass och sköta sig själva. Med den nya organisationen som bland annat innebär att man infört ämneslärarsystem detta läsår, krävs nya former för samverkan mellan lärarna och det har man inte nått fram till ännu. Rektorn betonar att lärarna behöver samarbeta mera och att hon prioriterar att få till stånd ett ämnesövergripande arbetssätt, men att hon mött motstånd mot ämneslärarsystemet från en del lärare. Intervjuade lärare menar att de yngre eleverna har behov av färre lärare än det blir med ett ämneslärarsystem medan rektorn ser pedagogiska och kompetensmässiga fördelar med ämneslärarsystemet. Rektorn framhåller även att hon ser att eleverna trivs med att möta flera lärare. Den enkät Skolinspektionen genomför med personalen inför tillsynen visar också att samverkan av undervisning har ett lägre indexvärde på Diö skola (5 av 10 möjliga) än i kommunen (6) och för samtliga skolenheter som genomförde enkätomgången (6,4).

Av elevintervjuer framgår att det finns stora variationer mellan lärarna i hur de tar hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och i att ge elever ledning och stimulans att nå ännu längre i sin kunskapsutveckling. Intervjuade elever ger exempel på lektioner och ämnen där lärarna anpassar undervisningen till varje individ och även ger stimulans och utmaningar till elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås. Men elever ger även exempel på flera ämnen där alla alltid gör samma uppgifter, där man får vänta in att alla hunnit göra uppgifterna innan man får gå vidare eller där man får läsa en bok som inte hör till ämnet eller gå ut när man är klar med de uppgifter som alla ska göra. Några elever beskriver att man måste lyssna på samma genomgång upprepade gånger trots att man redan kan och vill gå vidare.

"Upprepning för alla blir tråkigt", som det uttrycktes i en elevintervju. Andra elever beskriver att de blir stressade av att vissa hunnit klart och sitter och väntar. Den enkät Skolinspektionen genomför med personalen inför tillsynen visar att indexvärdet på frågor om anpassning efter elevens behov och stimulans och utmaningar är lägre på Diö skola (7,4 respektive 6,4) än för kommunen som helhet (7,8 respektive 7,1). Rektorn bekräftar i intervju att det finns variationer mellan lärarna på dessa områden och att alla inte når upp till författningarnas krav när det gäller anpassning av undervisningen och stimulans för att eleverna ska nå ännu längre.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen säkerställa att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen, att lärarna tar hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

1 kap. 4 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

3 kap. 3 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Älmhults kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

De tre elevintervjuer Skolinspektionen genomförde under skolbesöket ger en entydig bild av att de intervjuade eleverna inte anser att de har särskilt mycket inflytande på undervisningen. Men det framkommer också att det varierar mellan ämnena. I vissa ämnen får man ibland välja arbetsformer och redovisnings-sätt i andra är det alltid läraren som bestämmer. Intervjuade lärare menar att eleverna inte är medvetna om det inflytande på undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer, som de faktiskt har. Rektorn bekräftar den bild eleverna ger. I intervju säger hon att det varierar mellan lärarna i vilken grad de ger eleverna inflytande på undervisningen och att en del lärare inte anser att de har tid att ge eleverna inflytande över undervisningen. Elevinflytande är ett prioriterat område i årets systematiska kvalitetsarbete och rektorn betonar att det behövs insatser för att öka elevinflytandet.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen säkerställa att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

1 kap. 10 § skollagen, 4 kap. 9 § skollagen,

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero**Bedömning**

Älmhults kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I samtliga elevintervjuer framkommer att bristen på arbetsro är det som bekymrar eleverna mest. Enligt intervjuade elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är det stökigt och oroligt i klassrummen nästan varje dag. Lärarna blir arga och tillrättavisar elever som stör och ibland tar de med sig störande elever ut ur klassrummen. Men det hjälper inte, anser eleverna, och de framhåller att det blir tråkig stämning när lärarna är arga. Elever i årskurserna 4–6 beskriver att studieron är mycket bristfällig på många lektioner medan den är bättre på vissa. En elevgrupp markerar särskilt att avsaknaden av studiero påverkar deras kunskapsresultat negativt. De är övertygade om att deras betyg i vissa ämnen skulle bli högre med bättre arbetsro på lektionerna. Även representanter för elevhälsan beskriver att eleverna saknar arbetsro. Den enkät Skolinspektionen genomför med pedagogisk personal inför tillsynen har lägre indexvärde på frågor om studiero på Diö skola (5,7) än i kommunen (6,7) och i samtliga skolor som deltog i enkätomgången (7). Intervjuade lärare menar att det tidigare under läsåret varit mycket oro och turbulens, inte minst till följd av den omorganisering som genomfördes vid höstterminens start. Men deras uppfattning är att de i nuläget nått fram till att eleverna har bättre studiero. Rektorn uppger också att det varit mycket stök och oro men att hon nu kan konstatera att studieron blivit bättre. Även om lärare och rektor uppger att de nu börjat komma tillrätta med oron så framgår det tydligt av elevintervjuer att det fortfarande är otillräcklig studiero och att det får negativa konsekvenser för deras kunskapsutveckling.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen se till att skolan vidtar ytterligare åtgärder för att säkerställa att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Författning

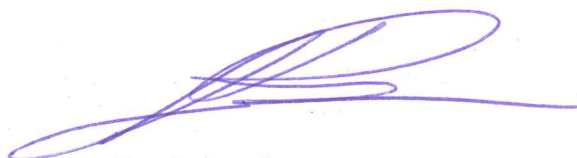
5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Peter Sääw, Maria Nyman och Yvonne Brogaard Nelson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Eva Bergenlöv
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.